

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GAZETA CZĘSTOCHOWSKA

REDAKCJA

Częstochowa II-ga Aleja Nr. 38, telefon Nr. 50

Pod kierunkiem

ZYGMUNTA TRZEBIŃSKIEGO

ADMINISTRACJA

Częstochowa II-ga Aleja Nr. 43

Warunki prenumeraty i ogłoszeń na stronie 4-ej.

Cena 3 kop.

Interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych, od godz. 7—8 wieczorem.

КВИТАНЦІЯ.

Отпечатанный без предварительной цензуры № 101 газеты „Газета Чęстоховска” заключаю...

„R „ODEON” W. KRZEMIŃSKIEGO (Najstarszy w Królestwie)

iu (włącznie) Zupelna zmiana programu! obejście poprawia zbrodniarzy (dramat z życia du-Alpach (zdjęcia z natury) Kubuś nieśmiały (komiczne) Wieszczka wiosny (fantazja w kolorach)

ŚĆ! Występ nowo zaangażowanego JAKOBINIEGO z nowym repertuar.

W Kalloskopach wystawiono: serję widoków z podróży.

Szczegóły w afiszach i programach.

Teatr „ODEON”

je nie odrębnym i w sobie zamkniętym, lub przynajmniej, nie tak sądzi prasa polska.

Wszyscy, którzy kwestii powrotu na uniwersytet się nowadali, nie zdolali nie faktycznie wrócić o nastroju i zapatrywania młodzieży panujących i o... Oni są tak dalekimi od... młodzież od nich, że rzeczywiście mogli sobie uroić, iż młodzież to zupełnie odrębny organizm, zupełnie odrębna całość.

Sw... ten jest stanowczo anormalnym. Winę ponosi tu społeczeństwo, jeżeli nawet nie wszystko jest w porządku po stronie młodzieży. Społeczeństwo powinno dbać o to, by było inaczej, normalniej i lepiej. W naturze rzeczy leży, że młodzież dąży do wyodrębnienia się, bo jej się zdaje, że ona ma odrębne ideały i cele i inne środki do urzeczywistnienia tych ideałów i celów. Społeczeństwo powinno o to się troszczyć i starać, by wyodrębnienia tego nie było, lub w najgorszym razie by to wyodrębnienie było tylko pozornem, a nie faktycznem, jak jest obecnie.

Są na to odpowiednie, a bardzo proste sposoby. Trzeba żyć z młodzieżą! Jeżeli ludzie t. zw. dojrzały wiekiem nie będą uwadzi młodszego od siebie o lat piętnaście lub dwadzieścia młodzieńca za coś zupełnie innego a gorszego będą z nim przestawać, rozmawiać, dyskutować, czasami nawet prostować jego ścieżki i drogi, stosunki bardzo prędko zmieniają się. A jest już najwyższa pora ku temu, bo tak, jak jest, dłużej pozostać nie powinno i nie może.

Przecież my dowiadujemy się, że mamy młodzież, tylko w razach wyjątkowych i nadzwyczajnych. Kiedyś była to głośna książka Scriptora, później stręjk szkolny, a obecnie wspomnianą dyskusją. Gdyby jakimś panu z „Nowej Reformy” czy innego dziennika nie przyszło na myśl dyskusję nad powrotem na uniwersytet warszawski wszcząć, znowu nie wiedzilibyśmy, że mamy młodzież. Zwłaszcza, że jej nie widać, bo jej nie ma w kraju.

Czy tak zwany poważny obywatel wie o tem, że gdzieś tam w Zurychu lub Leodjum był zjazd młodzieży pol-

skiej, kształcącej się za granicą, że innym razem był wiec młodzieży uniwersyteckiej w Zakopanem? Czy ma pojęcie o czem ta młodzież tam rozprawiała, bo ją boli i cieszy? Czy jest wielu ludzi tu w Częstochowie, w całym Królestwie, którzy wiedzą, co to jest „Ogniwo”, związek młodzieży polskiej, kształcącej się w wyższych zakładach naukowych w Austrii? A przecież tyle młodzieży z Królestwa jest na studiach w Krakowie i Lwowie. Dzienniki to wszystko zbywają krótkimi wzmiankami, bo nikogo to nie interesuje. Ci wszyscy, którzy tłumami wyczekiwali przed gmachem sądu w czasie procesu Borowskiej, na posiedzenie zjazdu „Ogniwa” nie przyjdą.

I dla tego, gdy znajdują się na porządku dziennym rozprawy w rodzaju obecnej dyskusji o powrocie na uniwersytet warszawski, — stajemy wobec tego bezradni i z załamaniem rękoma.

Stf. Z.

Ruch strajkowy ostatniem trzechleciu.

Oddział przemysłu wydał przegląd strajków w państwie za okres trzech lat od 1906—1908 r., opracowany przez re-wizora fabrycznego Warszawa. Dane, w tem sprawozdaniu zawarte, odnoszą się tylko do fabryk, podlegających inspekcji fabrycznej.

W fabrykach tych w ciągu trzech lat sprawozdawczych notowano 10,579 strajków, w których uczestniczyło 2,024,581 robotników, a mianowicie było:

strajków robotników	1906	1907	1908
w r. 1906	6,114	5,173	892
„ 1907	1,108,406	740,074	177,101
„ 1908			

W r. 1905 było 13,995 strajków, obejmujących 2,863,173 robotn. Zestawienie tej cyfry z powyższymi wykazuje osłabienie ruchu strajkowego do zwykłej normy strajków ekonomicznych. Z 10,579 strajków w trzechleciu sprawozdawczem tylko 3,946 strajków miało podkład ekonomiczny.

Co się tyczy poszczególnych gałęzi przemysłu, to największa liczba strajkujących przypada na tkactwo i obróbkę metalów, najmniej zaś na obróbkę mine-

rałów. Wśród powodów ekonomicznych główną rolę odgrywały kwestje płac. Lecz już w roku 1907 ilość strajków w tych sprawach szybko spada, a główna ilość strajków miała za powód utrzymanie plac (strajki obronne). Mniej się interesowali robotnicy kwestjami długości dnia pracy i rozkładu zajęć. Strajki zaczęły o skrócenie godzin pracy stanowić bardzo małą ilość. Również mało strajków było z powodu wewnętrznej organizacji pracy. Najczęściej w tej kategorii żądali robotnicy domagali się prawa wyboru delegatów dla ustawiania plac, warunków uwalniania i przyjmowania robotników i t. p.

Co do czasu trwania, przeważały strajki krótkotrwałe — do 2 dni; takich strajków było 6,772. Na ogół utracono dni roboczych 8,813,588; każdy strajkujący tracił przeciętno 4,4 dnia roboczego. Najporczywsze były strajki o płace.

O skutecznosci strajków w okresie sprawozdawczym świadczą następujące cyfry: 1,348 strajków ekonomicznych zakończyło się korzystnie dla 206,811 robotników; w 1,275 strajkach obie strony weszły na drogę kompromisów (t. j. układów z ustępstwami z obydwóch stron) wreszcie 1,315 strajków zakończyło się zwycięstwem pracodawców.

Im dłuższe były strajki, tem wynik ich był mniej pomyślny dla robotników. — Najchętniej ustępowali pracodawcy w kwestjach, dotyczących porządku i warunków wypłat, oraz warunków ogólnych pracy.

Liczy powyżej przytoczone jeszcze raz wskazują, że w urządzaniu strajków ogólnie trzeba postępować, gdyż nie jest to broń, którą by zawsze robotników prowadziła do zwycięstwa. Strajk to miecz obosieczny, a z taką bronią roz-sadek nakazuje postępować ostrożnie.

Popierajmy sprawę o-swiaty ludowej!

KRUSZYŃSKI I PROSZOWSKI

Częstochowa, Aleja III-ola, dom własny.

Pierwszorządny Zakład Artystyczny, Rzeźbiarski-Kamieniarski i Sztukatorski

WYKONYWA RZEZBY POMNIKI. ROBOTY BUDOWLANE I SZTUKATERJE.

Telefon № 280

RYDZEWSKI i S-ka

Biurowo Techniczne w Częstochowie, Teatral. 13

TELEFON № 1.

Instalacje: Oświetlenia elektrycznego, przenoszenia siły i prądu na odległość. Oświetlenia młynów, tartaków, fabryk. Kanalizacja, wodociągi, centralne ogrzewanie. Skład materiałów technicznych i elektrotech.

Zamordowanie dziewcząt.
Z Niemirowa na Podolu komunikują gazetem żydowskim następujące nieprawdopodobne zdarzenie: W tych dniach powracało z cukrowni w Stefanówce 10 robotnic, które odebrały 100 rb. zarobku. W drodze napadli na nie bandyci i kolejno wymordowali 9 dziewcząt, szukając u każdej pieniędzy. Tymczasem 10-ta

robotnica, która miała całe 100 rb., ukryła się w lesie i bandyci nie mogli jej znaleźć. Po ich odejściu przerażona dziewczyna udała się do zamieszkałej niedaleko siostry, która ją przenocowała. Gdy już miała usnąć, wszedł gospodarz, obrzygany krwią, i zaczął opowiadać żonie o wyprawie na dziewczętą, w której brał udział. Żona po cichu

mówiła, że tu nocuje właśnie ta, co zabrała wszystkie pieniądze. Małżonkowie uradzili wykopać dół i zakopać ją w nim zyciem po zabraniu pieniędzy. Gdy wyszli w tym celu na dwór, dziewczyna wymknęła się z domu i uciekła do sołtysa, który zaraz udał się ze strażnikami do gospodarza i zaareztował go razem z żoną.

Sklep frontowy i duży sklep w podwórzu do wynajęcia dom B-ci Wolberg - Aleja 734
Zgubiono paszport wydany przez gminę Brzeźnica na imię Joka 738

Pamiętajcie o wpisach Szkolnych.

Fabryka wód mineralnych „ZDRÓJ” aptekarza St. Wągrowskiego
w Częstochowie III aleja № 62, tel. 31 Nagrodzona medalami

Podaje do ogólnej wiadomości, że pojawiły się syfony z wodą sodową nie pochodzącą z fabr. „Zdrój” z etykietami ludzako podobnymi do etykiet wyżej wymienionej fabryki, widocznie w celu wprowadzenia odbiorców w błąd. To zmusiło etykiety na wodę sodową zmienić w ten sposób, że jedna połowa etykiety będzie koloru białego, druga niebieskiego i na etykietce wytryskujący „Zdrój”. Na wszystkich syfonach jest wpalona firma na szkle, na co uprzejmie proszę zwracać uwagę, gdyż inne syfony przyjmowane nie będą. Poleca wody mineralne w syfonach i fiaskach, lemoniady owocowe i kwas Szampański wyborny jako napój chłodzący. Wszystkie wody wyrabiane na kwasie węglanym płynnym. Z dniem 1 Maja rozpocznie się sezon picia wód mineralnych na szklanki w parku miejskim w altanie wprost pawilonu Tow. Akc. Zawiercie. Fabryka „Zdrój” posiada reprezentację kwasu węglanego pierwszej i największej w kraju warszawskiej fabryki.

Dostawa wód na zabawy i przyjęcia. !!! Żądać wszędzie wyrobów fabr. „Zdrój” !!!

PIERWSZA PRASKA FABRYKA ORKIESTRJOŃW
DIEGO FUCHS W PRADZE.

POLECA Orkiestryony, zastępujące 5 do 20-tu instrumentów z zastosowaniem siły ciężarowej, lub elektrycznej poznane i zaszczytnie wyróżnione na WYSTAWIE CZĘSTOCHOWSKIEJ

Przedstawicielstwo: Dom Handlowo-Komisowy **Zdzisław RYLSKI** Częstochowa, Aleja II Nr. 33 Tel. 93
ORKIESTRJOŃW PIĘCIU TYPOW NADESZŁY.

Dyrekcya Towarzystwa Kredytowego m. Częstochowy.

Na zasadzie §§ 60 i 67 ustawy, podaje do powszechnej wiadomości, że w dniu 10 Kwietnia r.b. 1910 odbyło się doroczne zwyczajne zgromadzenie ogólne stowarzyszonych, które postanowiło:

1) Zatwierdzić sprawozdanie Dyrekcji za rok 1909 jak również etat wydatków administracyjnych na rok 1910 w sumie Rub. 17467.

2) Czysty zysk osiągnięty z operacyj w r. 1909 w ilości Rub. 12396, rozdzielić w następujący sposób: a) wydać jako gratyfikację urzędnikom pracującym w Dyrekcji Rb. 800, b) wydać do rozporządzenia Komitetu Nadzorczego Rub. 100 dla rozdziału pomiędzy tych jego członków, którzy dopełniali rewizje kasy w r. 1909, c) ofiarować na cele filantropijne, oświatowe i kulturalne Rub. 2630, pozostawiając rozdział tej sumy pomiędzy odnośnymi Towarzystwami i Zakładami uznanymi połączonych władz Dyrekcji i Komitetu Nadzorczego, pozostała zaś suma, jaka się okaże po zaplaceniu podatku procentowego od zysku, przelać do kapitału przeznaczonego na budowę własnego domu dla Towarzystwa.

3) Btaty osobiste Dyrekcji, Komitetu Nadzorczego i urzędników Dyrekcji obecnie istniejące pozostawić na bieżące trzechlecie, z tą jednak zmianą że w miejsce ustanowionej poprzednimi etatami na pensye urzędników Dyrekcji sumy Rub. 7465, wyznacza się obecnie suma Rub. 9188, to jest pensye urzędników tych powiększa się o 20%.

Oprócz tego dopełniono wyborów na miejsce wychodzących członków Dyrekcji i Komitetu Nadzorczego, rezultat których był następujący: wybrano na Dyrektora Ignacego Tomczyka (122 gl.) na członków Komitetu Nadzorczego: Edwarda Kohna (82 gl.) Henryka Friede (62 gl.) i Teofila Fiszera (52 gl.)

H. KOCZAŁSKI & Co, Dom Komisowo-Spedycyjny
Częstochowa, Herby pr., Herby ros. i Granica
Kantor mieści się przy ul. Panny-Maryi Nr. 18 w oficynie na lewo (parter) Telefon 38.
W zakresie operacji wchodzi: cienie i ekspedycja towarów przywozowych i wywozowych na warunkach najprzystępniejszych. 448-180-2

Centralna Stacja Elektryczna w Częstochowie
Biuro w gmachu Mag stratu.
Sprzedaż i wynajem motorów elektrycznych na raty miesięczne i kwartalne.
Najtańsza i najdogodniejsza siła motoryczna dla fabryczek i warsztatów

PRENUMERATE i OGŁOSZENIA PRZYJMĄ. Kantor własny Częstochowa Aleja II Nr. 43—w Zawierciu księ-garnia p. K. Lubcke i S-ka, — w Rakowie p. Leon Piotrowski.

Warunki prenumeraty: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 2, kop. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową, lub odnoszeniem do domów. **Ceny ogłoszeń:** Za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce: przed tekstem k. 40 po tekście k. 15, obok tekstu (nadesłane) k. 50 nekrologi k. 20. Drobne ogłoszenia po 3 k. za wyraz. Najtańsze ogłoszenie k. 20.

„ARYSTOKRATYNA”
krem i preszek.
Odmierzony na wystawie lekarskiej i przyrodników we Lwowie medalem złotym i dyplomem. „Arystokratyna” działa przez swą zawartość węgliku antyseptycznego i orzeźwiającego, już po krótkim użyciu—staje się skórę błyszcząca i nabiera młodocianej świeżości i wdzięku.
Pielęgniarskie, węgry, żołte plamy „Arystokratyna” usuwa po kilkorazowym użyciu.
Żądać w składach aptecznych i aptekach. Główny skład na Królestwo i Cesarstwo w składzie aptecznym **Wacława ORZEŁ** w Częstochowie, III Aleja № 48

American Cycle Company
Najlepsze Rowery i części Maszyny do szycia Najlepsze
Za gotową
Najlepsze

Sprzedam sklep za pół darmo z wodą sanitarną, targi 30 r. bti dziennie, sprawdź można Aleja III 71 m. 3 Bielski, 728

Plac w najlepszym punkcie przy sanich alejach za bezcen Aleja III 71 m. 3 Bielski

Ostrowy pokój umeblowany z wernikami, osobnym wejściem usług do wynajęcia. Może być z całodziennym utrzymaniem Wiadomość na stacji 632

Zgubiono na stacji kolei Wiedeńskiej w II-jej klasie koleżki kartonowe wraz z portmonetką Uszczytwa nastawca za wynagrodzeniem sechoo oddać do Administracji Gazety 796

Sprzedam dom wartości 3,700 rb. na 6,000 Aleja 3 71 m. 3 Bielski 729

Stowarzyszenie poszukuje sklepowego lub splotowej zaraz Wiadomość fubr. Wrzeszowa. 719

Do sprzedania sklep kolonialno-spożywczy w Alejach z powodu zmiany interesu, wiadomość w administracji Gazety 720

ZAKŁAD
artystyczno-fotograficzny
Wacława Wesołowskiego
w Częstochowie
róg II Alei i Teatralnej 26.
Wykonuje wszelkie roboty wchodzące w zakres nowoczesnej fotografii po cenach przystępnych.

BORXYL
PLYN KREM
obronny do twarzy dla cery chropwa przeciw przysosom, tej przeciw świędowagrom i wszelkim wi, ozi, blin. i wse zakażeniom cery. Ik. zacerzawienien
Odswieża, wybiela i udelikatnia. Nader ważne dla Panów i dla Pań
Gł. skład apteka Zamkuha, Warszawa.